

Post- och telestyrelsen
Att. Anna Helmersson
Box 5398
102 49 Stockholm

Cc:
Johan Hansson
Ola Wimo

Kista den 18 april 2010

Synpunkter på Post- och telestyrelsens förslag till utformning av eventuellt kommande auktion i 1800 MHz-bandet

Tele2 Sverige AB (Tele2) har av Post- och telestyrelsen (PTS) beretts förnyat tillfälle att inkomma med synpunkter på ett av PTS presenterat förslag avseende utformningen av en eventuell kommande auktion i 1800 MHz-bandet. Tele2 vill med anledning härav anföra följande.

Auktionstidpunkt

Tele2 har tidigare i ärendet angett att det är nödvändigt att PTS 1800 MHz-auktion äger rum innan 800 MHz-auktionen. Orsaken härtill är att Tele2:s strategi i 800 MHz-auktionen, på grunder som anges i Tele2:s tidigare yttrande i ärendet, är helt beroende av utfallet i 1800 MHz-auktionen. Tele2 vidhåller detta. Frågan är så viktig för Tele2 att bolaget är berett att acceptera att om en eventuell försening av 1800 MHz-auktionen av något skäl uppstår så innebär detta en motsvarande försening av 800 MHz-auktionen.

Auktionsform

Tele2 delar PTS bedömning att en klockauktion med två steg bör vara det auktionsformat som tillämpas vid en eventuell auktion i 1800 MHz-bandet. När det gäller steg två i auktionen är dock Tele2:s uppfattning alltjämnt att detta steg inte bör utformas som en ny auktion där betalningsviljan styr operatörernas inbördes placeringar i bandet. Det är inte heller tillräckligt att sekretessen bryts i steg två och detta gäller i synnerhet om PTS avser att upprätthålla samarbetsförbudet i auktionen under steg två.

Tele2 vidhåller att istället för en auktion i steg två med bruten sekretess bör jämkningsdiskussioner, ledda av PTS, inledas mellan de operatörer som förvärat spektrum i steg ett i auktionen, i vilka operatörerna på egen hand försöker lösa den inbördes placeringen i bandet. Skulle dessa diskussioner av någon anledning inte bära frukt bör PTS ges beslutanderätt i frågan om inbördes placering, varvid behovet av sammanhängande spektrum och förekomsten av nätsamarbeten bör vara styrande för myndighetens beslut.

Skulle PTS vidhålla sin uppfattning att steg två bör utformas som en auktion måste samarbetsförbudet upphöra att gälla i steg två av auktionen och härutöver bör

Tele2 Sverige AB

P O Box 62, SE-164 94 Kista, Sweden • Tel +46 8 5626 4000 • Fax +46 8 5626 4200 • Office Borgarfjordsgatan 16
Head Office in Kista • Reg No 556267-5164 • VAT No SE556267516401 • www.tele2.se

auktionsformatet i denna del av auktionen vara "single round sealed bid" i enlighet med det format PTS tillämpade i 28 GHz-auktionen.

När det gäller placering i bandet så delar Tele2 PTS bedömning att det är nödvändigt att sammanhängande spektrum garanteras i bandet. Dock måste PTS även säkerställa att hänsyn tas till att befintliga GSM-operatörer redan har aktiv utrustning i 1800 MHz-bandet. Då 1800 MHz-bandet är ett mycket brett band är viss aktiv GSM-utrustning anpassad efter en delmängd av bandet. PTS måste genom auktionsformatet därför säkerställa att GSM-operatörernas verksamhet inte onödigt försvåras eller fördyras genom att en tredjepartsoperatör, utan andra skäl än just att försvåra eller fördyra GSM-operatörernas verksamhet, tillåts ianspråkta delar av bandet som är nödvändiga för att säkerställa ett fortsatt attraktivt utbud av GSM-tjänster i Sverige. PTS bör i syfte att utvärdera problemets storlek och för att kunna hitta en ändamålsenlig lösning på de identifierade problemen intervjua GSM-operatörerna var och en för sig i frågan.

Geografisk omfattning och tillståndstid

Tele2 tillstyrker PTS förslag.

Täckningskrav

Frågan om täckningskrav är för Tele2 starkt beroende av vilket spektrumtak PTS avser att tillämpa i en eventuell 1800 MHz-auktion eftersom detta tak kommer att vara styrande för vilken konkurrens som kan påräknas i slutkundsledet, varvid ett lägre spektrumtak ger förutsättningar för en sund konkurrens som i sig gynnar en bred kommersiell utbredning av elektroniska kommunikationstjänster även i glesbygd.

Skulle PTS mot all förmodan upprätthålla det oacceptabla förslaget att en eventuell kommande auktion i 1800 MHz-bandet inte bör förenas med något spektrumtak är täckningsfrågan dessutom endast en av ett stort antal frågor som måste utredas av PTS. Andra frågor som är av än större betydelse är bl.a. att fastställa hur kunderna till en GSM-operatör som genom auktionen ej lyckas säkerställa tillräcklig spektrum mängd för en bibehållen GSM-tjänst skall hanteras.

Tekniska frågor

Teknik- och tjänsteneutrala tillstånd

Givet den förhållandevis långa tillståndstid som föreslås bör fullständigt teknik- och tjänsteneutrala tillståndsvillkor gälla, precis som PTS föreskrivit avseende frekvenserna i 900 MHz-bandet. Det finns enligt Tele2:s uppfattning härvid starka skäl att även möjliggöra LTE-tillämpningar eftersom denna teknik torde bli väsentligt mer vanlig i framtiden än UMTS-tekniken.

Bandarrangemang

Tele2 tillstyrker att en blockstorlek om 5 MHz tillämpas i auktionen.

Tele2 ser det som mycket positivt att PTS är delaktigt och drivande internationellt med framtagande av en BEM. Det är nödvändigt att globala standarder tas fram för att massmarknader av utrustning skall kunna skapas.

Tele2 är starkt kritisk till ett eventuellt undantag från tillståndsplikt i delar av 1800 MHz-bandet. Anledningen till detta är flera. Bland annat måste det beaktas att det redan innan ett eventuellt undantag från tillståndsplikt i delar av bandet införs, är fråga om ett mycket begränsat utbud av frekvenser som föreslås auktioneras ut. Att ytterligare begränsa utbudet genom att undanta delar av bandet från tillståndsplikt, och genom att ej tillämpa något spektrumtak, är ägnat att väsentligt försämra möjligheterna till konkurrens på mobilmarknaden i Sverige. Att bygga en verksamhet baserat på en del av bandet som är undantagen från tillståndsplikt framstår som orealistiskt för en operatör som har ambitionen att erbjuda attraktiva mobila tal- och bredbandstjänster i hela Sverige.

Förtjänsterna av att börja tillämpa tillståndsfrihet i delar av 1800 MHz-bandet måste också betraktas som mycket små. Utbudet av produkter som kommer att vara utformade för att användas specifikt för tjänster i den tillståndsfria delen av bandet kommer att vara mycket begränsat i omfattning och detta gäller i synnerhet om endast ett fåtal länder väljer en lösning med en tillståndsfri del av 1800 MHz-bandet. Den kundutrustning som eventuellt designas för att kunna användas i den tillståndsfria delen av bandet kommer dessutom med all säkerhet vara sämre kontrollerad ur störningssynpunkt än den utrustning som idag används i 1800 MHz-bandet. Tele2 har redan idag stora problem med sådan utrustning i form av den repeater-utrustning som idag saluförs på marknaden. Denna utrustning sänder oönskade signaler i Tele2:s redan reglerade frekvensband och gör stor skada i Tele2:s mobilnät.

I ett tillståndsfritt band kommer smal- och bredbandiga lösningar även att delas okoordinerat vilket ger störningar där alla användare kommer att drabbas i större skala då ingen möjlighet till koordinering finns.

I fråga om mobilteletjänster i ett tillståndsfritt band för en operatör som idag inte är verksam på mobiltelemarknaden kommer även en nationell roaming-relation vara nödvändig för full funktionalitet och kunder kommer då få det svårt att veta vilket nät man befinner sig i och vilka villkor m.m. som gäller. Mindre små "privata" nät kan också komma att uppstå där normala samhällsfunktioner som larmnummerhantering kan komma att saknas.

Sammanfattningsvis är det Tele2:s bestämda uppfattning att nackdelarna med att införa en tillståndsfri del i 1800 MHz-bandet vida överstiger de eventuella och i så fall mycket begränsade fördelar som kan uppnås med en sådan reglering.

Övriga tekniska villkor

Tele2 välkomnar en åtstramning av sändningsrätten men anser att även sändningsrätten inom territorialhavet skall begränsas till att gälla enbart tillståndshavaren. Avståndet till öar och fastland är i många fall i denna zon tillräcklig för att man skall kunna uppnå

fullgod tjänstetäckning. Redan idag förekommer störningar från fartyg och icke koordinerade sändare i området vilket medför stor skada för Tele2 och bolagets kunder.

Tele2 ser inget hinder mot att olika delar av bandet begränsas med olika tekniska villkor. Det är dock givetvis en självklarhet att dessa villkor måste vara fullständigt transparenta redan innan auktionen äger rum. Vidare bör eventuella begränsningar göras enkom baserat på påverkan och skada och inte utformas som kollektiva begränsningar. Begränsningarna bör även vara internationellt förankrade.

Vad beträffar begränsningar mot DECT i de fall denna användning är undantagen tillståndsplikt måste även denna användning begränsas i påverkan mot övriga band.

Tele2 kan konstatera att PTS föreslår att separationen mellan LTE och GSM skall vara minst 5,2 MHz. Konsekvenserna av detta förslag är svåröverblickbara och detta gäller i synnerhet som PTS avser att utauktionera 5 MHz-block. Det är oklart hur PTS anser att förslaget skall kunna implementeras i praktiken utan att tillståndshavare t.ex. tillåts blockera varandras användning i angränsande band. PTS måste tydligt redogöra för hur myndigheten ser framför sig att separationsbegränsningen skall tillämpas rent faktiskt och det är härvid nödvändigt att alla detaljer av begränsningen är kända innan en eventuell auktion äger rum. Tele2 kan även konstatera att PTS föreslagit en separationsbegränsning mellan LTE och GSM trots att LTE-tillämpningar initialt inte föreslås få användas i 1800 MHz-bandet. Däremot saknas förslag på separation mellan GSM och UMTS, som ju är de tillämpningar som PTS föreslår skall få användas initialt.

Tele2 ser det givetvis som positivt att PTS arbetar för en samexistens av teknologier i bandet, dock måste alla begränsningar kommuniceras innan tillstånd auktioneras ut eftersom begränsningar i effekt, guardband, separation etc. slår direkt mot tjänsteutformning och affärsplaner.

Spektrumtak

Tele2 tycker att det är högst beklagligt att trots att marknaden (exklusive TeliaSonera) gett tydligt uttryck för att ett spektrumtak måste tillämpas i auktionen och trots att Stelacon i den rapport som PTS nyligen presenterat, i vilken Stelacon på uppdrag av PTS utvärderat de frekvensauktioner som PTS hittills genomfört, gett lika tydligt uttryck för att det är viktigt att PTS blir bättre på att lyssna på marknaden vid utformningen av auktioner och dessutom rekommenderar en mer frekvent användning av spektrumtak så föreslår PTS alltjämnt att något spektrumtak inte skall användas i 1800 MHz-auktionen.

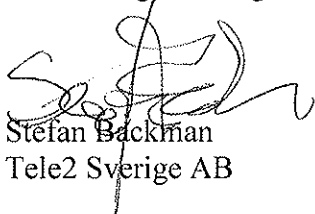
PTS har i sin analys i frågan inte heller på något sätt tagit höjd för den reella risk som uppstår i och med att GSM-operatörerna från och med den 1 januari 2013 endast kommer att ha tillgång till 2x10 MHz i 1800 MHz-bandet. Ett sådant frekvensinnehav kommer inte kunna säkerställa ett fortsatt attraktivt GSM-utbud efter detta datum, utan för detta kommer det med all säkerhet vara nödvändigt för GSM-operatörerna att förvärva ytterligare, inte obetydligt, spektrum i 1800 MHz-bandet. Avsaknaden av ett spektrumtak i en eventuell 1800 MHz-auktion gör dock att en enskild operatör ges möjlighet att lägga

beslag på hela eller mycket stora delar av eventuella frigjorda frekvenser, vilket i så fall innebär att andra GSM-operatörer inte kan säkerställa de frekvenser de är i behov av för att fortsatt kunna bedriva deras verksamhet på sätt som tidigare skett. Konsekvenserna av detta är svåröverskådliga men kommer att vara förödande och de nuvarande GSM-kunderna kommer att vara de stora förlorarna eftersom de sannolikt kommer att drabbas av ett minskat utbud av tjänster och högre priser.

Ett scenario liknande det ovan angivna kan vid en första anblick framstå som osannolikt. Man skall dock komma ihåg att 1800 MHz-bandet på sikt sannolikt kommer att användas för LTE-tjänster. Detta gör att en operatör, förutom i syfte att blockera övriga GSM-operatörer, även har anledning att säkerställa tillräckligt med spektrum i bandet för att kunna tillhandahålla ett unikt framtida LTE-utbud i bandet, dvs ett utbud som ingen annan operatör kan matcha. Detta kan ske t.ex. genom att operatören i fråga i auktionen säkerställer att ingen annan operatör kommer att ha möjlighet att få ett samlat frigjort frekvensutrymme om 2x20 MHz i bandet. Detta skulle på allvar äventyra konkurrensen på marknaden för mobilt bredband. Detta är för Tele2 fullständigt oacceptabelt och bolagets bestämda uppfattning är således att PTS måste säkerställa konkurrensen på marknaden genom att tillämpa ett spektrumtak i 1800 MHz-auktionen.

När det gäller den exakta utformningen av ett eventuellt spektrumtak så är Tele2:s grundinställning att åtminstone fyra operatörer bör ges en rimlig möjlighet att förvärva spektrum i en eventuell kommande 1800 MHz-auktion, vilket med ett frigjort spektrum om 2x40 MHz skulle medföra ett spektrumtak om 2x10 MHz.

Med vänlig hälsning

Stefan Backman
Tele2 Sverige AB